

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG

Datum 6 juli 2015

Onderwerp Raadsbrief: Informatievoorziening Decentralisaties

Categorie B

Verseonnummer 1368485 / 1378424

Portefeuillehouder Mevrouw Bruines

Behandeld door Mevrouw Rintjema

Samenvatting

In de raadsbrief van 16 maart jl (Verseon nr 1315670) en in de kadernota 2015 is het beeld geschetst van de huidige situatie in het proces om te komen tot betrouwbare, volledige en tijdige informatie voor een actueel beeld rond de drie decentralisaties. Door alle partijen wordt veel werk verzet om de zaken op orde te krijgen en gaandeweg wordt het beeld scherper. Wij benadrukken nogmaals dat de wijzigingen van het stelsel voor alle betrokken partijen een ingrijpende operatie is, waarvan de implementatie veel tijd en inzet vraagt. In deze raadsbrief staat de huidige stand van zaken met betrekking tot de informatievoorziening van de gegevens in de decentralisaties. Daarnaast stelt het college voor samen met de raad de benodigde indicatoren te bepalen voor de raad, zodat aan het eind van dit jaar deze gegevens kunnen worden verzameld en aan de raad kunnen worden verstrekt.

Huidige stand van zaken landelijk, regionaal en gemeentelijk

Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) heeft geconstateerd dat de Jeugdwet onvoldoende grond biedt om persoonlijke gegevens te verstrekken bij het declareren van zorg bij gemeenten. Het CBP heeft aangegeven dat zorgaanbieders die dat doen in strijd met de wet handelen. Er is een wijziging van de wet in voorbereiding, maar er is op dit moment nog onvoldoende zicht op hoe en wanneer de kwestie wordt opgelost. De zorgaanbieders stellen zich terughoudend op zolang er geen duidelijkheid is en dat heeft zijn weerslag op de betrouwbaarheid en volledigheid van de gegevens waarover gemeenten kunnen beschikken. Declaraties zijn in dit geval geanonimiseerd en maken controle onmogelijk. Daarmee kunnen de afspraken die zijn gemaakt over de controle op de rechtmatigheid niet worden uitgevoerd. Bovendien ontstaat dan een situatie waarin de financiële stromen onbestuurbaar worden. Er is een wijziging van de wet in voorbereiding per 1 januari, maar in de tussentijd komt er een tijdelijke Ministeriële Regeling (verwachting binnen enkele weken) van VWS, onder de huidige wet, die regelt dat de reguliere werkwijze, die gemeenten voor dit jaar hadden ingeregeld gebruikt mag worden.

Daarnaast declareren zorgaanbieders (nog) niet omdat zij vaak de eigen administratie nog niet op orde hebben, gewend waren te declareren op een hoger aggregatieniveau dan nu gevraagd en in geval van DBC's pas aan het einde van de looptijd (soms zelfs na een traject van enkele jaren). Het moge duidelijk zijn dat wij hierdoor nog geen concrete uitspraken kunnen doen over de budgetuitputting van zorg in natura voor jeugd.

Verder verloopt de implementatie van de landelijke gegevensuitwisseling en de aansluiting van alle ketenpartners daarop soms minder snel dan gewenst. Dit heeft weer zijn weerslag op de tijdigheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de beschikbare informatie.

Een opsteker voor onze regio is dat het inkoopbureau H10 (jeugd) er als eerste in geslaagd is om geautomatiseerde berichtenuitwisseling met betrekking tot toewijzings- en declaratieberichten met zorgaanbieders tot stand te brengen. Dit is een verbetering in de betrouwbaarheid van de gegevensuitwisseling en een verlaging van de administratieve lasten voor gemeentes en inkoopbureau H10.

De interne informatiehuishouding is trager op gang gekomen dan oorspronkelijk de planning was door technische en administratieve problemen waarmee ook andere gemeentes te kampen hebben gehad. Inmiddels loopt Leidschendam-Voorburg in de regio voorop als het gaat om aanlevering van gegevens van cliënten aan het Inkoopbureau H10, zodat de controle op declaraties betrouwbaarder is geworden, waardoor er ook weer meer zicht komt op een juist en betrouwbaar beeld van de budgetuitputting.

Ook het Rijk, de provincie en de zorgaanbieders hadden moeite met de nieuwe situatie. De cliëntoverdracht WMO was niet alleen te laat (halverwege maart 2015 door Rijk en eind mei 2015 door de zorginstellingen), maar ook inhoudelijk onvoldoende geschikt om zonder meer op te voeren in onze systemen. Uit de aanleveringen van de individuele jeugdzorginstellingen bleek dat deze was vervuild en onvoldoende getoetst (cliënten behorend tot een andere gemeente; boven de 18 jaar; dubbelingen; etc.).

Door genomen maatregelen (aanpak met "scrum" methode; extra inzet functioneel applicatiebeheer; uitzendkrachten en herplaatsingskandidaten voor de invoer van cliënten; etc.) is de verwachting dat de systemen per 15 juli volledig gevuld en operationeel zullen zijn.

Jeugd Zorg In Natura (ZIN)

Zoals gezegd bestaat nog niet voldoende inzicht in de budgetuitputting, waardoor ook niet bekend is welke zorgleverancier het gecontracteerde budgetplafond dreigt te overschrijden. Van de zorgleveranciers van wie nu al duidelijk is dat zij het budgetplafond (dreigen te) overschrijden worden in regioverband maatregelen getroffen die nodig zijn om te voorkomen dat zorgleveranciers cliënten zorg zouden moeten onthouden omdat hun budgetplafond is bereikt.

Om zorgaanbieders aan te sporen alsnog hun declaraties in te dienen is in de regio een brief

uitgegaan naar alle partijen die een voorschot hebben gekregen om hen op te roepen dit snel doen.

Een aantal jeugdzorgproducten zijn in de regio nog niet gecontracteerd. Dit betreft met name voogdijkinderen in Schakenbosch, jeugdzorg en H820 (Dagbehandeling VG kind midden: Jeugdwet in plaats van Wlz). De zorg voor deze cliënten is natuurlijk gegarandeerd, maar de regio is van mening dat hier onvoldoende middelen beschikbaar gesteld zijn door het Rijk. Het risico dat de regio vanwege de wettelijke plicht op zorgcontinuering kosten voor haar rekening moet nemen zonder hiervoor in voldoende mate te zijn gecompenseerd, is nog wel aanwezig. De gemeente is in onderhandeling met VWS, de VNG en andere gemeenten met dezelfde problematiek. VWS heeft aangegeven dat Leidschendam-Voorburg behoort tot die gemeenten die gecompenseerd zullen worden. Compensatie voor voogdijkinderen (Schakenbosch) zal plaatsvinden via de septembercirculaire. Landelijk zal hierbij € 20 mln worden verdeeld over de gemeenten die nog gecompenseerd moeten worden (schatting VWS ca € 27 mln).

WMO Zorg In Natura (ZIN)

In tegenstelling tot de gecontracteerde zorgleveranciers in de jeugdzorg, worden zorgleveranciers WMO niet bevoorschot. De WMO kent historisch gezien een groot percentage cliënten dat de zorg niet verzilvert. Mocht het percentage dat niet verzilverd is zijn gedaald, dan zal er sprake zijn van een budgetoverschrijding in 2015. De aanbesteding WMO HO heeft geleid tot een verwacht inkoopvoordeel van ca € 1 mln in 2015. Deze kan in 2015 incidenteel worden aangewend om een eventueel tekort op WMO begeleiding op te vangen.

In de tweede helft van 2015 zullen alle WMO cliënten die begeleiding ontvangen opnieuw worden geïndiceerd. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de cliënten die de zorg niet verzilveren.

Het uitblijven van de WMO declaraties heeft ervoor gezorgd dat het CAK vertraging heeft opgelopen in het opleggen van de eigen bijdragen waardoor deze zich opstapelen. Zonder declaratie van de zorgaanbieder kan het CAK geen eigen bijdrage bij de cliënt innen. Het risico bestaat dat cliënten geconfronteerd zullen worden met hoge vorderingen eigen bijdragen. Om cliënten daarover te informeren wordt in samenwerking met het CAK een informatiebrief voorbereid.

Jeugd en WMO Persoons Gebonden Budget (PGB)

Hoewel er nog geen rapportage is van de Sociale Verzekeringsbank over de feitelijke uitnutting van de verstrekte PGB's heeft de gemeente wel zicht op het totaal aan afgegeven PGB's in aantallen en geld.

De gemeente heeft steeds tijdig gecommuniceerd richting Sociale Verzekeringsbank (SVB) over de uit te keren PGB bedragen. Capaciteitsproblemen bij de SVB hebben ertoe geleid dat de SVB de eerste maanden PGB's ambtshalve heeft toegekend. Cliënten hebben daardoor te veel of te weinig PGB vergoed gekregen. De SVB zal dit later dit jaar herstellen.

Wij hebben geen signalen van cliënten ontvangen dat de zorg niet kon worden ingekocht of dat

cliënten zelf moesten voorschieten omdat een lager PGB bedrag was uitgekeerd dan was toegekend.

Bij te veel verstrekte PGB's zal moeten worden teruggevorderd (of verrekend met toekomstige PGB's). Wij gaan er van uit dat gemeenten niet zullen worden geconfronteerd met eventueel oninbare terugvorderingen op vorderingen die zijn ontstaan door de aanloopproblemen van de SVB.

Hoe brengen we het Sociaal Domein verder in control?

De focus in de eerste helft van het jaar lag vooral op het primaire proces. Per 1 januari zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwe taken en hebben daarbij gezorgd voor een zachte landing. In tegenstelling tot de landelijke berichten over problemen die cliënten hebben ondervonden bij de transitie, is de transitie hier, in ieder geval voor het merendeel van onze cliënten, soepel verlopen.

De tweede helft van dit jaar zal in het teken staan van het verder in control brengen van het sociaal domein. Onderwerpen die voor de tweede helft van 2015 op de agenda staan zijn risicomanagement, het verder op orde brengen van de administratieve organisatie en de interne controle, informatiebeveiliging en het borgen van privacy aspecten in het sociaal domein op een zorgvuldige en bewuste manier. Dat laatste met name op het gebied van privacy in de gegevensverwerking en -registratie.

Acties en planning

Zoals bovenstaande informatie aangeeft is de informatievoorziening dit jaar voor wat betreft de Jeugd en de WMO-nieuw nog volop in ontwikkeling. In de tweede helft van 2015 kunnen de rapportages worden opgesteld met enigszins betrouwbare financiële en niet-financiële informatie. Elke volgende rapportage zal, naar verwachting, meer (betrouwbare) informatie gaan bevatten. Er zijn gemeentes in de regio die ervoor kiezen om nu al te rapporteren op gedetailleerd niveau. Omdat er nog geen gevalideerde informatie beschikbaar is, hebben wij ervoor gekozen om dit niet te doen. Verwacht wordt dat de mate van betrouwbaarheid in het najaar groter is, waardoor een rapportage meer nut heeft en er ook daadwerkelijk conclusies aan kunnen worden verbonden. In het najaar zal samen met de werkgroep 3D een workshop worden georganiseerd om gezamenlijk de besluitvorming ten aanzien van de verwachte informatiebehoefte van de raad tav sturingsindicatoren in het Sociaal Domein voor te bereiden. Afgeleid van en gekoppeld aan de beleidsdoelstellingen zal een doelenboom met daar aan gekoppelde indicatoren worden beschreven. Daarbij gebruik makend van wat op landelijk en regionaal niveau reeds voorhanden is. Landelijk is dat de gemeentelijke monitor Sociaal Domein en regionaal zijn dat de indicatoren genoemd in het Regionaal inkoopkader Haaglanden 2016-2017 op basis waarvan gestuurd zal worden langs de sporen kwaliteit, innovatie en budget.

De planning van de voorbereidende werkzaamheden met de werkgroep 3D - afhankelijk van het

vergaderschema - is als volgt:

September: Bespreken doelenboom 1^e opzet en benoemen indicatoren

Oktober: Bespreken aangepaste doelenboom + indicatoren nav opmerkingen/aanvullingen

November: Vaststellen doelenboom + indicatoren en bespreken vervolgtraject (realisatie)

Conclusie

De informatievoorziening van de decentralisaties om te kunnen monitoren of alles volgens plan verloopt, is nog niet op het gewenste niveau. Er wordt op dit moment hard gewerkt met alle partijen om de tweede helft van 2015 dit niveau wel te bereiken. Samen met de werkgroep 3D zal worden onderzocht welke indicatoren nodig zijn voor de raad om haar taken te kunnen uitvoeren. De raad zal regelmatig worden geïnformeerd over de stand van zaken.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

J.M. Leemhuis-Stout
burgemeester